

Groter groeien

“De haven in Den Helder is in 2013 verzelfstandigd door de gemeente, met de opdracht om de haven te beheren en ontwikkelen. En daarmee de bedrijvigheid in de kop van Noord-Holland aan te jagen”, zegt Jacoba Bolderheij over de Port of Den Helder waarvan zij nu twee jaar directeur is. Een ambitieus meerjarenplan geeft daarom richting aan nieuwe ontwikkelingen in de internationale zeehaven, die ook de thuisbasis van de Koninklijke Marine is. Met de oplevering van nieuwe havengebonden terreinen moet op termijn de havenconomie in Den Helder verder worden versterkt. “Energietransitie, innovatie en verduurzaming staan centraal in onze plannen.”

Toen Jacoba Bolderheij in april 2016 de diepzeehaven in Oman verruilde voor de NV Port of Den Helder wist zij dat zij als de nieuwe directeur de mouwen moest opstropen. Hoewel de verzelfstandigde haven nog steeds zwarte cijfers schreef, liepen de inkomsten uit de haven- en kadegelden terug. Daarnaast was er grote behoefte aan een commerciële aanpak om de regionale economische motor die de haven is een impuls te geven. Werk aan de winkel dus. “Wij zijn een atypische haven in de zin dat wij geen overslag doen”, zegt Bolderheij in het Helderse Havenkantoor. “Als bevoorradings- en servicehaven bedienen we de Noordzee - het havenbedrijf brengt zijn product naar zee. Onze offshore gerelateerde klanten willen zo rap mogelijk hun mensen en spullen naar hun olie- en gasplatforms of windmolenpark op zee krijgen. In de voortdurende efficiëncyslag die hiermee gepaard gaat, proberen we zo innovatief mogelijk te zijn.”

Port of Den Helder telde in 2017 zo'n 3.500 scheepsbewegingen, waarvan circa de helft van offshoreschepen. Het havenbedrijf, waar zo'n 15 mensen werken, voegt circa 200 miljoen euro toe aan de Noord-Hollandse economie.

Jacoba Bolderheij

Naast Kooyhaven ligt het bedrijventerrein Kooypunt, dat ruimte biedt aan een verscheidenheid aan ondernemingen. Behalve offshore- en energie gerelateerde bedrijvigheid, telt Kooypunt ook een groeiend aantal ondernemingen uit de productie, handel, industrie en zakelijke dienstverlening. Voor Kooyhaven is 15 ha beschikbaar, Kooypunt heeft nog circa 25 ha aan kavels uit te geven. “Zowel voor Kooyhaven als Kooypunt geldt dat het prachtige goed bereikbare terreinen zijn in een regio waar je goed kunt wonen in een prettig leefklimaat”, weet Bolderheij.

Diepgang

De actualiteit leert dat de diepgang naar Kooyhaven momenteel de aandacht trekt, omdat die niet voldoende zou zijn. De diepgang vanuit het kanaal naar de haven is de al jaren geleden vastgestelde 3.30 meter, en laat schepen van binnenvaartklasse 4 toe, terwijl de diepte van het kanaal vier meter is. Een investeerder die interesse had in een plek in Kooyhaven is afgehaakt, omdat de diepgang niet paste in zijn (logistieke) plannen. Een gemiste kans? “Dat weet ik niet”, zegt de havendirecteur. Wat zij nu belangrijk vindt is dat Port of Den Helder en de provinciale overheid, die het kanaal beheert, onderzoeken of het technisch mogelijk is de vaardiepte te vergroten. “En dat we kijken naar logistieke oplossingen, zonder dat de technische en nautische veiligheid in het kanaal in het geding zijn. Een structurele oplossing opdat schepen die dieper steken ook gebruik kunnen maken van Kooyhaven, heeft de voorkeur omdat we op die wijze de markt vergroten.”

Goed geprijsd

Tegen de belangstellenden voor een kavel in Kooyhaven wil zij tot slot dit zeggen: “Het gaat hier om goed geprijsde, vrije kavels aan het water in een gebied dat snel bereikbaar is vanaf de Noordzee, met Den Helder Airport om de hoek, en op een filevrij uurtje rijden van Schiphol en Amsterdam. We hebben kavels aan een openbare kade, maar bedrijven kunnen ook hun eigen kade verwerven. De ontwikkeling van het haven terrein is uiteindelijk een langetermijnzaak, en dan praten we over vijf tot tien jaar.” <<

Walstroom en duurzame materialen

Ook qua duurzaamheid worden in de Helderse haven de nodige stappen voorbereid, zegt directeur Bolderheij. “Dat zijn we als Waddenhaven, grenzend aan het Natura 2000-werelderfgoed, aan onze stand verplicht. We zijn er dan ook erg trots op dat Port of Den Helder onlangs zijn Ecoport-certificering heeft geprolonged. We werken nu aan een samenhangend verduurzamingsbeleid, waarin we aansturen op een aantal speerpunten, waaronder het aanleggen van moderne walstroomfaciliteiten en bijvoorbeeld het gebruik van duurzame materialen in onze infrastructuur. CO₂-reductie? Niet meteen een speerpunt; er is hier immers geen industrie waarmee grote slagen te maken zijn. Dat heeft hier in Den Helder niet de schaal grootte die je bereikt in de productiehavens van bijvoorbeeld Rotterdam en Amsterdam.”

Zeearmen verplaatsen

Innovatief is ook het idee om de zogeheten zeearmen van de haven zeewaarts te verplaatsen om het bekken van de haven te vergroten, waardoor er ruimte kan ontstaan voor nieuw haven- en marineterrein. Bolderheij zegt: “De provincie onderzoekt dit complexe zeearmenproject momenteel op haalbaarheid, ook in relatie tot de richtlijnen van Building with Nature. Dat wil zeggen dat het project niet alleen economische voordelen mag opleveren, maar ook aantoonbare ecologische benefits moet hebben, denk bijvoorbeeld aan slibafzetting op nabije kwelders in de Waddenzee.” Volgens de havendirecteur zijn de verwachtingen hooggespannen. Maar ondertussen wordt er ook hard gewerkt aan het ontwikkelen van terrein in het bestaande havengebied. Bolderheij: “Want ook op de kortere termijn moet er ruimte komen om de Wind op Zee-markt voldoende tijdig te kunnen faciliteren. Bovendien is het verplaatsen van de havenhoofden pas denkbaar, nadat alle ruimte binnen onze haven optimaal is benut.” Eén van die opties die op tafel ligt, is het ontwikkelen van kade en havengebonden gebied dat in beheer is van de Koninklijke Marine. Het idee is om in een civiel-militaire samenwerking percelen te ontwikkelen en in erfpacht of huur uit te geven voor bijvoorbeeld nieuwe activiteiten op het gebied van windoffshore, onderdeel van de nationale energietransitie. “Port of Den Helder kan voor de onderhoudssector in de windenergie een goede faciliterende rol spelen”, aldus Bolderheij.

Kooyhaven en Kooypunt

Naast de blik op de ontwikkeling van de zeehaven heeft Port of Den Helder ook een duidelijk beeld bij de commerciële waarde van extra bedrijventerreinen. Deze projectontwikkeling is goed voor de havenkas en de regionale economie. Vorig jaar is om die reden het nieuwe regionaal havengebonden bedrijventerrein Kooyhaven opgeleverd langs het Noord-Hollandskanaal, ten zuidoosten van de zeehaven. In combinatie met die buitenhaven spreekt Bolderheij van een ‘tweehalterconcept’. Alle watergerelateerde opslag en distributie die niet in de zeehaven past, kan naar Kooyhaven waar de binnenvaart welkom is. “Van daaruit kan de logistieke operatie over water naar de buitenhaven worden opgezet.”